

Vážení čitatelia, lekári, vzhľadom na vážnosť ochrany osobných údajov, chceli by sme vás oboznámiť s touto problematikou, poukázať na hlavné riziká a dať niekoľko odporúčaní, ktoré by vám mohli pomôcť pri vašej práci.

Dňom 1. júla 2013 nadobudol účinnosť zákon číslo 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov a následne 15. apríla 2014 vstúpila do platnosti jeho prvá novela zákon číslo 84/2014 Z.z.. Dovtedy bol v platnosti zákon číslo 428/2002 Z.z., ktorý bol menej prísny a neobsahoval toľko povinností a neukladal také vysoké pokuty pre Vás, ako prevádzkovateľa (subjekt spracovávajúci osobné údaje).

Jednou z najdôležitejších povinností je mať vypracovaný Bezpečnostný projekt (v prípade, ak spracúvate osobitnú kategóriu osobných údajov – napr. rodné čísla alebo zdravotný stav pacientov). V prípade ak ho nemáte, úrad musí udeliť pokutu minimálne 1 000 eur (maximálna pokuta je až na úrovni 200 000 eur). To znamená, že pri prípadnej kontrole a zistení tohto nedostatku sa už nerozhoduje, či vám Úrad na ochranu osobných údajov pokutu udelí alebo nie, ale bude sa zvažovať iba jej výška.

Nová legislatíva prináša významné zmeny aj lekárom. Každá databáza osobných údajov má svoj účel spracovania a z hľadiska zákona sa nazýva Informačný systém (IS). Ďalšie takéto IS sú napríklad Mzdy a personalistika, Evidencia pacientov, Účtovné doklady, alebo Evidencia pošty (napr. emailovej). Všetky IS musia byť podrobne analyzované v Bezpečnostnom projekte, musia byť popísané riziká úniku a zneužitia takýchto osobných údajov a musí byť navrhnuté riešenie na elimináciu týchto rizík. Táto obligatórna povinnosť mať vypracovaný Bezpečnostný projekt spolu s hrozbou pokút, sa za posledné obdobie dostala na popredné miesta v médiách a vyhľadávačoch na internete.

Pre lekárov, ktorí potrebujú pre chod svojej firmy nutne spracúvať takéto osobné údaje, zo zákona vyplývajú určité povinnosti. A to hlavne:

1. Mať vypracovaný Bezpečnostný projekt so všetkými používanými IS.
2. Mať poučené všetky „oprávnené osoby“ na presne definovanom tlačive – sú to osoby (napr. sestrička, lekár), ktorým je umožnený prístup k osobným údajom.
3. Mať vypracované evidenčné listy ku každému IS.
4. Mať podpísanú presne definovanú zmluvu o mlčanlivosti s externým IT technikom, ktorý sa stará o vašu výpočtovú techniku.
5. Mať podpísanú zmluvu o ochrane osobných údajov medzi externou mzdovou účtovníčkou, BOZP technikom, atď.

6. Mať súhlas dotknutej osoby – ak napríklad zverejňujete fotografie sestričky na webovej stránke, alebo poskytujete osobné údaje pacienta do krajín EÚ.
7. Mnoho ďalších povinností a vypracovaných dokumentov, ktoré sú spracované presne pre vašu ambulanciu, váš spôsob práce s osobnými údajmi, nedajú sa zovšeobecniť, nakoľko každá ambulancia môže byť iná.

Najčastejšie chyby, ktorých sa lekári dopúšťajú v praxi:

1. O výpočtovú techniku obsahujúcu zdravotný stav pacienta sa starajú externé IT spoločnosti, s ktorými nemáte žiadnu zmluvu o mlčanlivosti.
2. Výpočtová technika je často bez nainštalovaného antivírusového programu.
3. Programy, ktoré používa lekár, sú často zabezpečené nedostačujúcim heslom.
4. V ambulancii na stoloch (hlavne u sestričky) sa nachádzajú osobné údaje v zdravotných kartách, ktoré nezriedkavo môže vidieť iný čakajúci pacient.
5. V ambulancii sa preberá zdravotný stav pacienta, pričom sú tam aj iné ako oprávnené osoby.
6. O pacientovom stave sa podávajú informácie členom rodiny bez súhlasu pacienta.
7. O pacientovom stave sa podávajú informácie cez telefón bez akejkoľvek dôveryhodnej identifikácie.
8. Ak si pacienti nosia odbery na analýzy sami, môže dôjsť k ich strate, prípadne k strate výsledkov alebo sprievodných dokumentov.

Preto je veľmi dôležité vybrať si správnu spoločnosť, ktorá vám pomôže splniť si všetky povinnosti vyplývajúce zo zákona. Konkurencia je síce dobrá, znižuje sa tým cena, ale niekedy nízka cena nezaručuje pre vás najvhodnejšie, a hlavne legislatívne správne riešenie. Najmä, ak zohľadníte fakt, že zákon nedefinuje a ani nepodmieňuje podnikanie v tejto oblasti aspoň minimálnymi znalosťami v tomto odbore a ani nepreveruje, či konkrétna spoločnosť spĺňa podmienky, prípadne či má kvalifikovaných odborníkov na takúto prácu.

Niektoré spoločnosti sa prezentujú ako „odborníci“ na ochranu osobných údajov alebo dokonca ponúkajú Bezpečnostný projekt ako hotové krabicové riešenie, za ktoré stačí už len zaplatiť, doplniť pár mien, čísiel a potom už len uložiť do poličky vo vašej ambulancii. Rozsah takýchto riešení niekedy neprekročí ani 10-15 listov A4, čo nemôže v žiadnom prípade pokryť túto problematiku v súlade so zákonom a kvalitne a odborne spracovaným Bezpečnostným projektom.

Dôležité je uvedomiť si, na čo je potrebné zamerať sa pri výbere firmy, s ktorou budete spolupracovať.

Dôležité je najmä:

- a) zistiť si jej referencie, ako dlho pôsobí na trhu, prípadne zavolať niektoej z jej klientov a spýtať sa na ich spokojnosť,
- b) vyhnúť sa podozrivo nízkej cene,
- c) spýtať sa, čo všetko je zahrnuté v cene, ako je to s aktualizáciami, prípadne čo v prípade, ak príde do platnosti nový zákon alebo vyhláška,
- d) zistiť, ako je to so spoluprácou po odovzdaní projektu, poskytne vám firma aj neskôr prípadné informácie, ak áno, budú spoplatňované,
- e) spýtať sa, či v cene je aj účinnosť pred kontrolou, čo v prípade, ak sa u vás ohlási kontrola, koľko kontrol už absolvovali a aké majú s nimi skúsenosti,
- f) preveriť si, kto vám bude odpovedať na prípadné otázky, pretože či chceme alebo nie, ide o zákon ako každý iný,
- g) zistiť, či sa konkrétna spoločnosť vie aj zmluvne zaviazat' k správnosti vypracovaného projektu a berie zaň plnú zodpovednosť, prípadne či je voči takejto pokute napr. poistená.

Spoločnosť, ktorá kladie množstvo otázok skôr, ako projekt vypracuje, je aj napriek tomu, že to môže byť pre niekoho obťažujúce, paradoxne lepšia, ako tá, ktorej stačí podozrivo málo údajov.

Treba si uvedomiť, že ochrana osobných údajov a pokrytie tejto problematiky tak, aby ste si splnili všetky potrebné zákonom definované náležitosti a na nič nezabudli, nie je ako kúpiť si počítač. Vyžaduje si to dôkladnú analýzu a individuálny prístup.

EuroTRADING s.r.o., je spoločnosť s 10-ročnou praxou v odbore, absolvovala viac ako 10 kontrol u svojich klientov, vyšla v ústrety a pripravila pre všetkých členov SLK ponuku za vypracovanie Bezpečnostného projektu a všetkých potrebných náležitostí s 50 % zľavou v výslednou sumou 99,-€. Dovoľujeme si vás upozorniť, že táto suma je časovo obmedzená do 31.8.2015. Aj napriek tomu, že počas svojej praxe nedostala ešte žiadnu pokutu, je ako jedna z mála spoločností poistená až do výšky 60 000,- €. Spoločnosť EuroTRADING, s.r.o. vás dôkladne oboznámi s celou problematikou tak, aby ste si splnili zákonnú povinnosť čo najskôr, najjednoduchšie a najprehľadnejšie, aby vás to príliš nezaťažovalo, pričom budú splnené všetky náležitosti zákona.

V prípade, ak by ste si chceli túto službu objednať, môžete tak urobiť na infolinke 055/30 56927, alebo sa zaregistrovať na www.SLK.bpis.sk. Viac informácií získate na stránke www.zakon122.sk, alebo www.bpis.sk.

AMBULANTNÍ LEKÁRI – PODNIKATELIA AKO INÍ?

MUDr. Edita Hlavačková, členka Zdravotného výboru SLK,
predsedníčka Sekcie neštatných ORL lekárov SSO

PREČO TO BEZ ZMLUVY SO ZDRAVOTNÝMI POISŤOVŇAMI NEJDE?

Poskytovanie zdravotnej starostlivosti je hradené z verejného zdravotného poistenia v rozsahu, ktorý určuje zákon. Zákony určujú, že takmer všetka zdravotná starostlivosť je uhrádzaná z verejného zdravotného poistenia cez zdravotné poisťovne. Ak chce niekto poskytovať zdravotnú starostlivosť, má v podstate dve možnosti, môže byť buď zmluvným poskytovateľom, alebo nezmluvným.

ZMLUVNÝ POSKYTOVATEĽ ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

Má uzatvorenú zmluvu so zdravotnými poisťovňami. Poisťovňa uhradza lekárovi poskytovanie zdravotnej starostlivosti. Poisťovňa hradí pacientovi laboratórne vyšetrenia a tiež hradí lieky a zdravotnícke pomôcky.

NEZMLUVNÝ POSKYTOVATEĽ ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

Nemá uzatvorenú zmluvu so zdravotnou poisťovňou. Pacient platí lekárovi priamo za poskytnutú zdravotnú starostlivosť.

Pacient musí tiež pri návšteve nezmluvného poskytovateľa uhradiť laboratóriu náklady na laboratórne vyšetrenia a tiež si musí kupovať lieky a zdravotnícke pomôcky v plnej cene, bez spoluúčasti poisťovne. To, že poisťovňa nehradí poskytnutú zdravotnú starostlivosť lekárovi, s ktorým nemá uzatvorenú zmluvu, je logické. Prečo však pacientovi, s ktorým zdravotná poisťovňa má uzatvorenú zmluvu, neuhradí pri návšteve nezmluvného lekára lieky a laboratórne vyšetrenia, nebolo doteraz dostatočne zdôvodnené. Pretože pacient má nárok na bezplatnú zdravotnú starostlivosť v rozsahu stanovenom zákonom. Z toho by bolo možné odvodiť, že náklady na lieky a laboratórne vyšetrenia, vydané alebo zrealizované v lekárňach a laboratóriách, s ktorými má zdravotná poisťovňa zmluvu, by mal mať hradené v každom prípade, aj keď bude vyšetrený u nezmluvného lekára, v praxi to však tak nie je. Táto prax je aj odpoveďou

na otázku, prečo to bez zmluvy so zdravotnou poisťovňou nejde.

Pacienti sú schopní a ochotní zaplatiť lekárovi za vyšetrenie (za 15-minútové vyšetrenie u ktoréhokoľvek špecialistu bez použitia prístrojovej techniky zaplatí každá zdravotná poisťovňa 3,84 €), avšak náklady na laboratórne vyšetrenia a lieky môžu byť mnohonásobne vyššie, ako platba za vyšetrenie a táto skutočnosť odrádza pacientov vyhľadávať nezmluvných lekárov.

Nezmluvní poskytovatelia zdravotnej starostlivosti sa preto v slovenskom zdravotníctve takmer nevyskytujú.

Výnimkou sú stomatológovia, niekoľko špeciálnych typov ambulancií, v ktorých sú laboratórne vyšetrenia alebo lieky potrebné len výnimočne.

Lekár, ktorý chce poskytovať ambulanciu starostlivosť vo svojej vlastnej ambulancii, nech by bol akokoľvek múdry, šikovný a zručný, je teda prakticky odkázaný na ľubovôľu zdravotnej poisťovne. Len tá rozhodne, či mu vôbec dá zmluvu, a ak áno, aj koľko mu pridelí prostriedkov.

Myslíte si, že poskytovatelia ambulancie starostlivosti sú podnikatelia ako iní?

Podľa práva áno, v skutočnosti nie.

inzercia

BEZPEČNOSTNÝ PROJEKT

Cena
už od

99,-€

SPLŇTE SI S NAMI ZÁKONNÚ POVINNOSŤ

V OBLASTI OCHRANY OSOBNÝCH ÚDAJOV

(Sme tu pre vás už 10 rokov)

Pridajte sa k našim **2800**
spokojným zákazníkom.

WWW.ZAKON122.SK
WWW.BPIS.SK
WWW.OPRAVNENAOSOBA.SK
WWW.BEZPECNOSTNYCERTIFIKAT.SK